

Saksframlegg

Saksnr:	Utval:	Dato
	Utval for areal, plan og miljø	
Sakshandsamar:	Miljø og tilsyn	Tone Furustøl
Avgjerslemynde:	Arkivnr.: 22/6168	Klassering:

Klage på avslag på søknad om dispensasjon for etablering av flytebryggje med landgang - gbnr 81/3 Risøy

KOMMUNEDIREKTØREN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Klagen frå tiltakshavar i sa 22/6168, datert 18.10.2023, vert ikkje teke til følge.

Vedtaket av 25.09.2023 vert oppretthalden og lyder:

«Med heimel i plan- og bygningslova § 19-2 vert det ikkje gjeve dispensasjon frå §§ 1-8, 11-6 for oppføring av flytebryggje med landgang på eigedom gbnr 81/3.

Grunngjeving går fram av saksutgreiinga.»

Grunngjevinga går fram av saksutgreiinga.

Heimel for vedtaket er forvaltningslova § 33, jf. plan- og bygningslova § 19-2.

SAKSUTGREIING

Saksopplysningar

Administrativt saknr.: 782/23
Tiltak: Etablering av flytebryggje med landgang
Søknadstype: Dispensasjon
Eigedom: gbnr 81/3
Adresse: Risøyvegen 109, 5955 Lindås
Tiltakshavar/eigar: Leif Terje Fønnes og Gro Fønnes
Klagar: Tiltakshavar med hjelp av ansvarleg søkjar - Byggassistenten Risøy

Saka gjeld klage på delegert vedtak av 25.09.2023 om avslag på søknad om dispensasjon frå byggeforbodet lang 100-metersbeltet langs sjøen, jf. plan- og bygningslova § 1-8 (pbl.). Søknaden gjaldt etablering av flytebryggje med landgang som skal nyttast av ein fritidsbustad. Flytebryggje har dimensjonar 6 m x 2,5 m og landgang har dimensjonar 4 m x 1,2 m. Det er søkt om dispensasjon og søknad om tiltak. Kun søknad om dispensasjon er handsama då søknaden om tiltak ikkje er komplett.

Vedtaket av 25.09.2023 har følgjande ordlyd:

«Med heimel i plan- og bygningslova § 19-2 vert det ikkje gjeve dispensasjon frå §§ 1-8, 11-6 for oppføring av flytebryggje med landgang på eigedom gbnr 81/3.

Grunngjeving går fram av saksutgreiinga.»

Saka har ikkje vore handsama av APM tidlegare.

Klage

Kommunen har mottatt klage frå tiltakshavar over delegert vedtak av 25.09.2023.

Klagerett og klagefrist

Som part i saka har man klagerett.

Vedtaket av 25.09.2023 er sendt ut den 26.09.2023 til tiltakshavar med kommunen sin SvarUt teneste og til ansvarleg søkjar den 28.09.2023 pr. post. Klagen er rettidig mottatt (innan rett tid) den 18.10.2023.

Vidare sakshandsaming

Om klagen ikkje vert teke til følgje vert saka sendt Statsforvaltaren i Vestland for endeleg avgjerd så snart møtebok ligg føre, og seinast innan 2 veker etter møtedato.

Om klagen vert teke til følgje, vert vedtaket eit nytt enkeltvedtak som partane kan klaga på. Vedtaket skal sendast til Statsforvaltaren i Vestland til klagevurdering.

Planstatus

Eigedomen ligg i uregulert område innanfor det som i kommunedelplanen sin arealdel for Lindåsosane, Lygra og Lurefjorden med planid nr 1263-200810 er definert som LNF-føremål på land og bruk og vern av sjø i sjøområde. Tiltaket kjem i konflikt med pbl. §1-8 om byggjegrænse mot sjøen i tillegg.

Dispensasjon

Tiltaket krev 3 dispensasjonar:

1. Byggjeforbodet i 100-meters beltet langs sjøen
2. LNF-område
3. Område avsett til vern av sjø.

Uttale frå anna styresmakt

Det ligg førehandsuttale frå Bergen hamn datert 18.08.22 i saka.

Saka er sendt Fiskeridirektoratet til uttale. Vedlagt klagen på vedtaket, så ligg det føre uttale frå Fiskeridirektoratet i saka, datert 07.09.2022. Dei har ikkje merknadar til tiltaket.

Det er henta inn slik uttale frå Statsforvaltaren i Vestland datert 22.06.23:

Forvaltinga av strandsona med 100-metersbeltet er av nasjonal interesse. Strandsoneforvaltinga skal bidra til ei berekraftig utvikling i tråd med FNs berekraftsmål. Tiltaket fell inn under byggjeforbodet i strandsona, jf. pbl. §§ 1-6, 1-8, 19-1 og 19-2. Etter lova skal ein her særleg ta omsyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre ålmenne interesser, jf. pbl. § 1-8.

Sjølv om det ligg ein fritidsbustad på eigedomen er ikkje strandsona privatisert. Det er i dag nesten ingen inngrep i strandsona her. Arealet er kartlagt som del av eit svært viktig friluftsområde (Lindåspollane/Lindåsosan). I områdeskildringa til friluftsområde står det mellom anna: «Det er eit svært spesielt landskap med mange småholmar, tronge sund, straumer, holmer og øyer som gjer områder flott for bruk av kajakk eller kano. Det er mange fine padleruter. Området er også marinbiologisk spesielt då det er ein eigen silestand inne i pollane.» Arealet i sjø er også marint verneområde.

Statsforvaltaren vurderer at området har store strandsone verdiar. Tiltaket vil bidra til at området vert meir privatiser og meir bygd. Oppleving av området som eit naturområde med få inngrep vert påverka negativt. Landskapsrommet vert endra og verdiane i kartlagt friluftsområde vert negativt påverka.

Statsforvaltaren rår sterkt ifrå dispensasjon i denne saka. Vi ber om å få eit eventuelt positivt vedtak til klagevurdering.

Det er henta inn slik uttale frå Landbruksavdelinga her datert 30.06.23:

Arealet på gbnr 91/3 er i dag registrert som innmarksbeite, men det kan sjå ut som delar av arealet er feilregistrert og at det skulle vore registrert som skog.

Den omsøkte flytebyggja med landgang vil ikkje ha negative konseskvensar for landbruksdrifta. Det skal likvel seiast at strandsona her er relativt utrørt og sjølv om det ikkje er registrert noko verdfulle naturtypar bør ein gjer eit slikt inngrep så skånsomt som råd i høve naturen. Me har elles ingen merknader til tiltaket.

Nabovarsel

Tiltaket er nabovarsla. Det ligg ikkje føre merknader frå nabo.

Plassering

Plassering av tiltaket er vist i situasjonsplan datert 02.06.2023.

På situasjonsplanen er minste avstand til nabogrense vist til å vere 15 meter. Tiltaket er plassert utanfor byggegrense i plan.

Avstand til offentleg veg er opplyst å vere 76 meter.

Vatn og avløp (VA)

Eigedomen er sikra lovleg vassforsyning og avlaup.

Tilkomst, avkøyrslø og parkering

Eigedomen er sikra lovleg tilkomst til offentleg veg via privat veg.

Terrenghandsaming

Situasjonsplanen viser tiltaket på land og i sjøen. Teikningar/snitt er ikkje motteke i dispensasjonssøknaden.

Kart/foto

Oversikt

Ortofoto - oversikt

Klagegrunnar

Klagen er i hovudsak grunngjeve med følgjande:

I samband med denne søknaden er det henta inn uttale frå desse instansane:

1. Landbruksavdelinga i Alver.
Dei seier at tiltaket ikkje vil ha negative konsekvensar for landbruksdrifta, men tilrår at inngrepet i naturen vert gjort så skånsomt som råd er.
2. Bergen Havn
Har gjort det klårt at dei er innstilte på å fatta positivt vedtak i saka.
3. Fiskeridirektoratet (Innhenta av Bergen Havn)
Deira konklusjon er slik: «I kartverket vårt (Yggdrasil) er det ingen registreringar av akvakultur-, fiskeriinteresser, eller marint biologisk mangfold og dermed ingenting for vår vurdering som tilsier at tiltaket ikkje bør gjennomføres.»
(Dette brevet var ikkje kome fram til søkjaren, og var difor ikkje vedlagt søknaden. No er det kome fram, og er vedlagt.)
4. Bergen Havn har og sendt saka til Fiskarlaget Vest (no Sør-Norges Fiskarlag), men har ikkje fått merknader frå dei. Bergen Havn tolkar dette slik at Sør-Norges Fiskarlag ikkje har innvendingar mot tiltaket.
5. Statsforvaltaren i Vestland
Rår sterkt frå at det vert gjeve dispensasjon i denne saka. Dette rådet ser ut til å vera gjeve (naturleg nok) ut frå eit meir «overordna» syn på det lovverket som gjeld. Det vert vist til at sjølv om det ligg ein fritidsbustad på eigedomen, er ikkje strandsona privatisert. Men det er likevel ein kjensgjerning at huset ligg i strandsona (100-metersbeltet).

Administrasjonen, Plan og Bygg har så gjeve avslag på søknaden, utan at nokon derifrå (så vidt vi kjenner til) har vore på synfaring for å gjera seg kjende med dei serskilde tilhøva inne på den vågen der flytebryggja er tenkt plassert.

Sitat frå avslagsbrevet: «Søknaden er i korte trekk grunngeve med at tiltakshavar har trong for fortøying av båt, og at område nyttast ikkje berre av privat person, men av andre fritidsbåttbrukare».

Dersom det som står i søknaden kan tolkast på denne måten, må ein berre seia seg svært lei for at det må ha vore noko uklårt skrive. Det ein hadde meint å få fram, var tvert om at denne vågen ligg så langt utanfor «allfarveg» at det er svært sjeldan at det kjem nokon inn her i det heile. Ein av grunnane til dette kan vera at dei fleste av dei som ferdast i dette området neppe ville finna på å bada inne på denne vågen. Årsaka er at sjøen her er svært grunn, det er lite gjennomstrøyming av friskt sjøvatn, og dei bekkene som renn ut her stort sett kjem frå dyrka mark som vert gjødsla eit par gonger for året. Dette tyder at om det skulle koma ein båt eller to med «framandfolk» innom vågen nokre få gonger om sumaren, kan ikkje ulempa med at dei får sjå ei flytebryggje vega tyngre enn at eigar/brukar av eigeidomen vert sikra ein nokolunde trygg måte å koma seg om bord på, og i land frå båt. Dessutan er det og bruk for at folk som er dårlege til beins (nedsatt førlighet) kan koma seg ut i ein båt. Som kjent vert det no i fleire og fleire samanhengar stilt krav om allment tilgjenge. Det har vore nok av situasjonar på denne staden og der folk har falle i sjøen i forsøk på å koma seg opp frå ein båt. Det synest noko merkeleg om ikkje slike «private» omsyn skulle kunna telja med i vurderinga. Kanskje det til og med kan tenkjast at ein og annan sjeldan «gjest» kunne finna det positivt å finna ein plass der han kan leggja til og nytta nista si. Det ville kanskje hjelpta om ein sette opp eit stort skilt med teksten:

VELKOMEN TIL FREDHEIM

Fredheim er nemleg namnet på eigeidomen. Men det vil truleg ikkje verta svært mange som får sjå det skiltet!

Som ein liten «curiositet» kan ein nemna at ved innløpet til denne vågen ligg ei hytte på ein liten holme. Det er teikn som kan tydst slik at han som eig den hytta oppfattar seg sjølv som eit slags «vaktmann». Vi kjenner i alle høve til eit tilfelle der han praia ein seglbåt som såg ut til å etla seg inn på vågen, og ropa til dei om bord at dei måte ikkje finna på å reisa inn der. Dei ville heilt sikkert gå på grunn.

Statsforvaltaren viser og til at arealet er kartlagt som del av eit svært viktig friluftsområde (Lindåspollane/Lindåsoson). I den målestokken som det er tale om i denne saka er det svært langt til Lindåspollane/Lindåsoson.

I avslagsbrevet vert det og peika på at dispensasjon i denne saka vil kunna skapa uheldig presedens. Til dette er å seia at det kan sjå ut som om dei som har gjeve dette avslaget ikkje har hatt tid til å undersøka kor mange flytebryggjer og kai-anlegg som finst i nærområdet. Berre rundt Risøyna er det ein heil del, jamvel om dei fleste av desse er på den delen av øyna som er regulert til fritidsbustader. Då vil dei venteleg ikkje telja med i presedens-samheng. Går ein litt vidare ut, til dømes med ein radius på 2 km (og då er ein ikkje ein gong komen så langt som

til Lindåsosane/Lindåspollen), vil ein finna mange fleire. Difor kan det lett sjå ut til at det i denne saka vert gjort skil på folk.

Dersom storleiken på flytebyggja skulle vera eit moment som tel i denne saka, må det vera råd å redusera noko på den.

Ein vil og nemna at i dokumentet:

«Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen»

står det slik:

«Det er ikke mulig å foreta en geografisk avgrensning i retningslinjene som fullt ut tar hensyn til lokale forskjeller innad i den enkelte kommune. Derfor vil retningslinjene ha ulik vekt i ulike deler av kommunen i arbeidet med kommuneplaner. Det vil derfor åpnes for å foreta ytterligere differensiering i kommuneplanens arealdel og eventuelt i regional plan av områder innad i kommunen som synliggjør slike lokale variasjoner. Det vil være enklere å få tillatelse til å bygge i områder i kommunen med lite press, og vanskeligere i områder der presset er stort. Spørsmålet om bygging skal også vurderes i forhold til almenne interesser, som natur- og kulturmiljø, friluftsliv og landskap.»

Like naturleg som at det er uråd for statlege retningslinjer å ta detaljert omsyn til ulikskapar landet rundt, er det at kommuneplanen sin arealdel ikkje kan gå ned på «mikronivå» og vurderer mykje/lite press frå vik til vik. Når ein kjem ned på dette nivået, er det likevel høve for kommunane å vurderer sak for sak. I denne aktuelle saka er ein nede på eit slikt nivå, og det kan ikkje vera nokon tvil om at det inne på denne vågen aldri vil verta noko utbyggingspress.

I dei same statlege retningslinjene står det og: **«Muligheten for fritidsfiske gjennom å tillate oppføring av naust og brygge skal også tillegges vekt i vurderingen av tiltak i 100-metersbeltet»**. Trass i at det i denne setninga er nytta ordet **SKAL**, ser det ikkje ut til at dette er lagt vekt på i handsaminga av denne saka.

Med grunnlag i det som er lagt fram i dette brevet vil ein med dette be om at saka vert teken opp til ny vurdering. I samband med den vil ein og be om at det vert skipa til ei synfaring, slik at sakshandsamaren ved sjølvsyn kan setja seg inn i dei (mikro-?)lokale tilhøva.

Det vert vist til klagen i sin heilskap som følgjer vedlagt.

VURDERING

Dispensasjon etter pbl. §19-2 er eit unntak frå hovudregelen om at arealbruk i kommunen skal styras gjennom dei rammer som vert vedtatt i arealplanane. Ingen har eit rettskrav på dispensasjon. Om dispensasjon skal gis beror på ein konkret, skjønsmessig heilskapleg vurdering kor alle relevante interesser vert belyst og vektlagt.

Det er to vilkår som må vera oppfylt for at kommunen kan gje dispensasjon. For det første må dei omsyna som ligg bak føresegna det vert dispensert i frå, omsyna i lovens føremålsbestemmelse eller nasjonale og regionale interesser ikkje verta vesentleg sett til side og for det andre skal fordelane ved å gje dispensasjon vera klart større enn ulempene, etter ei samla vurdering, jf. pbl. §19-2 andre ledd første og andre punktum. Begge vilkåra må vera oppfylt for å kunne gje dispensasjon.

Omsyna som ligg bak føresegna det vert dispensert i frå, omsyna i lovens føremålsbestemmelse eller nasjonale og regionale interesser, må gjere seg gjeldande med ei

viss tyngde for at kravet om vesentleg tilsidesetting skal vere oppfylt. I vurderinga om vesentlighetskravet vert tilsidesett, så skal det leggast særleg vekt på dispensasjonens konsekvensar for dei nasjonale omsyna helse, miljø, jordvern, sikkerheit og tilgjenge, pbl. § 19-2 tredje ledd.

I interesseavveinga av fordeler og ulemper, så skal fordelane avgrensast til forhold som ivaretek generelle areal- og ressursdisponeringsomsyn. Dersom nasjonale og regionale interesser er tilstades, men vert vurdert av kommunen å ikkje vere vesentleg tilsidesett, så skal uttale frå nasjonale og regionale mynde vere ein del av den samla vurderinga om fordelane er klart større enn ulempene. I tillegg kan spesielle sosialmedisinske, personlege og menneskelege omsyn påberopast, herunder økonomi, men det skal fortsatt førast ein restriktiv praksis når det gjeld vektlegginga av desse. Det må liggje føre ein klar overvekt av omsyn som talar for dispensasjon etter ei samla vurdering.

Dersom dei rettslege vilkåra i pbl. 19-2 andre ledd første og andre punktum er oppfylt, «kan» kommunen velje å gje varig eller midlertidig dispensasjon, jf. pbl. § 19-2 første ledd første punktum. Ein mindre sak kan vere av prinsipiell betydning og ha vidtrekkande konsekvens ut over seg sjølv. Dispensasjonen sin presedensverknad og kravet om likebehandling for like rettslege og faktisk saker er ein del av «kan» vurderinga til kommunen. Det opp til kommunen å avgjere om det er ønskeleg å gje dispensasjon eller ikkje med omsyn til presedens og likebehandling såframt dei rettslege vilkåra i pbl. § 19-2 andre ledd første og andre punktum er oppfylt.

Dersom kommunen finn at det «kan» gis dispensasjon, så kan kommunen setja vilkår for dispensasjonen, jf. pbl. § 19-2 første ledd andre punktum. Vilkår må liggja innafor ramma av dei omsyna lova skal ivareta, og det må vera ein naturleg samanheng mellom dispensasjon og vilkår, til dømes slik at vilkår så langt som mogleg kompensere for dei ulemper ein dispensasjon kan medføre.

Kommunen viser til vurderinga som vart gjort ved handsaminga av søknaden og legg denne til grunn. Det vart gjort følgjande vurdering:

«Omsyna bak LNF-føremålet er i hovudsak å verne om samfunnsinteresser knytt til landbruk, natur og friluftsliv. Det er ynskjeleg å unngå uheldig omdisponering og fragmentering av landbruksområde og anna grønstruktur.

Omsyna bak Bruk og vern av sjø-føremålet er i hovudsak å verne interesser til natur, friluftsliv, ferdsle, fiske og akvakultur. Flytebyggje og kaianlegg er i konflikt med desse interesser.

Byggjeforbudet i strandsona er vedteke av lovgivar ut frå målsettinga om at den nære strandsona skal haldast fri for inngrep på grunn av dei sterke interessene som generelt er knytt til strandsona. Vidare er det eit nasjonalt mål at strandsona ikkje skal utbyggjast og at den såleis skal vere open for ålmenta. Administrasjonen viser til følgjande uttale i Lovkommentar til plandelen av pbl § 19-2:

«Det er et nasjonalt mål at strandsonen skal bevares som natur- og friluftsområde tilgjengelig for alle. Regjeringen ønsker en strengere og meir langsiktig strandsoneforvaltning. Det er derfor nødvendig med en streng praksis ved behandlingen av dispensasjoner i 100-metersbeltet langs sjøen. Forbudet i § 1-8 mot bygging i 100-metersbeltet langs sjøen veier tungt. Det skal svært mye til før dispensasjon kan gis til bygninger her, spesielt i område med stor utbyggingspress».

Eigedomen er allereie bygd med ein fritidsbustad. I tillegg ligg Alver i sone to etter dei statlege planretningslinene for differensiert forvaltning av strandsona langs sjøen, der presset på areala er stort.

Administrasjonen si vurdering er at omsyna bak strandsona, natur og friluftsliv vert sett vesentleg til side som følgje av tiltaket det er søkt om dispensasjon for. Når omsynet vert sett vesentleg til side er det ikkje grunnlag for å vurdere om fordelane ved dispensasjon er større enn ulempene.

Søknaden er i korte trekk grunngeve med at tiltakshavar har trong for fortøyning av båt og at område nyttast ikkje bere av privat person, men av andre fritidsbåtbrukare. Administrasjonen meiner at plassar for felles båtfortøyning skal skje i form av plan, ikkje tilfeldige dispensasjonar omsøkt av private personar.

Administrasjonen vurderer at faren for å skape uheldig presedens klart talar mot dispensasjon i saka. Dersom det gis dispensasjon til oppføring av flytebyggje og landgang her vil det vere vanskelig å avslå etterfølgjande søknader om det same på ein måte som ikkje vil innebere usakleg forskjellshandsaming. Det er ikkje noko særskilt ved saka som skulle tilseie at det skal gis unntak frå byggjeforbod på land og i sjøen her, som ikkje vil kunne gjerast gjeldande i andre saker. Både areal på landet og i sjøen ligg i verneområde i dette unike område i Lindåspollane/Lindåsosene. Statsforvaltaren peikar på store strandsoner verdier og nesten ingen inngrep i strandsona her i uttale av 22.06.23:

Sjølv om det ligg ein fritidsbustad på eigedomen er ikkje strandsona privatisert. Det er i dag nesten ingen inngrep i strandsona her. Arealet er kartlagt som del av eit svært viktig friluftsområde (Lindåspollane/Lindåsosene). I områdeskildringa til friluftsområde står det mellom anna: «Det er eit svært spesielt landskap med mange småholmar, tronge sund, straumer, holmer og øyer som gjer områder flott for bruk av kajakk eller kano. Det er mange fine padleruter. Området er også marinbiologisk spesielt då det er ein eigen silestand inne i pollane.» Arealet i sjø er også marint verneområde.

Administrasjonen kan heller ikkje sjå at det gjennom søknaden er godtgjort at ein dispensasjon vil ha «klart større» fordelar enn ulemper. Fordelane som det blir vist til er hovudsakleg knytt til egne behov og ikkje av omsyn til samfunsmessig karakter eller relevante arealutnytingsomsyn som plan- og bygningslova si generelle formålsføresegn legg opp til. Individuelle tilhøve knytt til søkar sin person vil ikkje vege tungt i ei dispensasjonsvurdering. Grunngevinga for dette er at bygningsmynde sine oppgåver er å styre arealbruken og forvalte eit regelverk for bygningar og konstruksjonar som vert oppført i eit livslangt perspektiv, medan eigartilhøva på staden ofte vil vere skiftande.

Etter ei samla og konkret vurdering finn kommunen at vilkåra for å gje dispensasjon frå § 1-8 forbod mot tiltak langs sjø og frå § 11-6 LNF-område og bruk og vern av sjøen i kommunedelplanen for Lindåsosane, Lygra og Lurefjorden for oppføring av flytebyggje med landgang til eksisterande fritidsbustad ikkje er oppfylt.»

Vurdering i klageomgangen

Klagar meiner at kommunen har gitt avslag utan å vurdere faktiske forhold på staden som ville ha blitt synleggjort ved ei synfaring. Han meiner det er kun Statsforvaltaren som er negativ til tiltaket, mens landbruksavdelinga, Bergen hamn og Fiskeridirektoratet er positiv.

Kommunen har i vesentleg grad vektlagt negativ uttale frå overordna mynde – Statsforvaltaren ved handsaminga av søknaden. Statsforvaltaren påpeiker privatisering i viktig natur- og friluftsområde, sjølv om fritidsbustad ligg der frå før av. Statsforvaltaren peikar også på store strandsoner verdier og nesten ingen inngrep i strandsona i uttale av 22.06.2023. Dette

i motsetnad til klagars opplysning om at området ikkje er eit badeområde, då det er grunt i sjøen.

Vidare meiner klagar at det ligger en del bryggjer frå før i område og viser til usakleg forskjellsbehandling. Kommunen har ikkje kartlagt hva ble søkt om og kva som er oppført utan løyve. Kommunen viser her til at det var mindre strenge reglar for etablering av tiltak i 100-meters beltet langs sjøen og i sjø tidlegare samanlikna med dagens situasjon.

Klagar er villig å juster storleik på tiltaket. Kommunen opplys at det ikkje hjelper med justering av storleik når alle tiltak her er ikkje tillat. I tillegg skal kommunen handsame klage på det som det er fatta vedtak om.

Konklusjon

Det er kommunedirektøren si vurdering at det ikkje har komen fram nye opplysningar i klagesaka som tilseier at klagane skal takast til følgje og vedtaket gjerast om.

På denne bakgrunn rår kommunedirektøren til at klagen ikkje vert tatt til følgje.

Aktuelt regelverk

1. Den som er part eller som har rettsleg klageinteresse har rett til å klage over vedtaket, jf. forvaltningslovens § 28.
2. Klagefristen er tre veker frå den dag underretninga om vedtaket kom frem til parten. Det er tilstrekkeleg at klagen er postlagt innan fristens utløp. Dersom klagen kjem inn etter fristens utløp, vil den bli avvist. Klagen kan likevel tas under behandling når det ligg føre særlege grunner eller klager ikkje kan lastast for forseinkinga, jf. forvaltningslovens §§ 29, 30 og 31.
3. Dersom ein part meiner at vedtaket ikkje er grunngjeven, kan det settast frem krav om dette innan klagefristen utløp, jf. forvaltningslovens §§ 24 og 25.
4. Klagen må nemne det vedtaket det klagast over, kva som ønskes endra og vere underteikna av klagaren eller hans fullmektig. Klagen bør grunngjevast, jf. forvaltningslovens § 32.
5. Vedtaket kan gjennomførast sjølv om det er påklaga. Klager kan likevel be om å få utsatt iverksettinga av vedtaket, inntil klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Statsforvaltaren kan på sjølvstendig grunnlag ta stilling til spørsmålet om utsatt iverksetting av vedtaket, jf. forvaltningslovens § 42.
6. Med visse begrensningar har partane rett til å sjå dokumentane i saka, jf. forvaltningslovens § 11.
7. Kommunen vil kunne gje nødvendig veiledning for at alle partar skal kunne ivareta sine interesser på best mogleg måte, jf. forvaltningslovens § 11.
8. Kommunen sin frist for å saksførebu klagesaka for klageorganet er 8 veker, jf. plan- og bygningslova § 21-8, jf. byggesaksforskrifta § 7-1 c.
9. Der Statsforvaltaren i Vestland er klagar, vert klagesaka vidaresendt til departementet for oppnemning av setjstatsforvaltar. Sakshandsamingsfrist for oppnemning av setjstatsforvaltar er 6 veker, jf. plan- og bygningslova § 21-8, jf. byggesaksforskrifta § 7-1 e.
10. Der vedtaket er endra til gunst for klager i klagesaken, er det adgang til å kreve dekning for nødvendige og vesentlige kostnader til advokat eller utgifter til annen juridisk bistand. Kravet må vere framsett innan tre veker etter at underretning om det nye vedtaket er kome frem til klager, jf. forvaltningslovens § 36.
11. Søksmål om gyldigheten av vedtaket, eller krav om erstatning som følgje av vedtaket, kan ikkje reisast utan at ein har brukt sin adgang til å klage på vedtaket og klagen er avgjort av høgste klageinstans. Søksmål kan likevel reisast når det er gått 6 månader frå klage fyrste gang ble framsett og det ikkje skyldast forsømmelse frå klagars side at klageinstansens avgjerd ikkje ligg føre, jf. forvaltningsloven § 27 b.

Ikkje vedlagte saksdokument:

Doknr	Type	Dato	Tittel på saksdokumentet
--------------	-------------	-------------	---------------------------------

Doknr	Type	Dato	Tittel på journalpost
-------	------	------	-----------------------

Vedlagte saksdokument:

Klage på vedtak om å avslå søknad om dispensasjonar - gbnr 81/3 Risøy		2006716	
epost		2006717	
Bergen havn, Hanne Gunnarskog,231016		2006718	
Fiskeridirektorastet, uttale		2006719	
Stadfesting vedrørende søknad - gbnr 81/3 Risøy		1967629	
Avslag på søknad om dispensasjon for flytebyggje med landgang - gbnr 81/3 Risøy		1966944	
Søknad om løyve til utlegging av flytebrygger - gbnr 81/3 Risøy		1938747	
Dispensasjon		1938748	
Situasjonskart		1938750	
Forhåndsuttale		1938751	
Søknad om dispensasjon frå arealføremål i sjøen - gbnr 81/3 Risøy		1965927	
Uttale frå landbruksavdelinga til søknad om dispensasjon flytebyggje og landgang gbnr 81/3 Risøy		1960156	
Uttale - Dispensasjon - gbnr 81/3 Risøy - flytebyggje og landgang		1954299	
Nabovarsling		1938749	
Forhåndsuttale vedrørende - Søknad om utlegging av flytebrygge med tilhørende landgang - gbnr 81/3 Risøy		1787493	